

Plagiátorstvo vysokej štátnej úradníčky

V uplynulých dňoch prebehla správa o tom, že pri posudzovaní bezúhonnosti Jiřího Pernesa, riaditeľa Ústavu pre štúdium totalitných režimov v Prahe, sa dôvodom pre jeho odvolanie stalo obvinenie z plagiátorstva. Plagiátorstvo je nedovolené používanie cudzích publikovaných i nepublikovaných myšlienok, formulácií, poznatkov, výsledkov bádania alebo iných výsledkov tvorivej práce, bez uvedenia prameňov. Za plagiátorstvo v najzávažnejšej forme sa pokladá predloženie kompletnej práce podpísanej „novými autormi“.

Jeden z príkladov sa udial na vysokej úrovni, na medzinárodnej konferencii *Slováci v Maďarsku*, ktorú Fórum inštitút pre výskum menšín usporiadal 27. septembra 2007 v Šamoríne s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, Kancelárie podpredsedu vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny a pod priamou záštitou podpredsedu vlády Dušana Čaploviča. Ten sa konferencie aj osobne zúčastnil spolu s predsedníčkou Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Vilmou Prívarovou.

A práve na tejto konferencii Vilma Prívarová predniesla svoj referát ako vlastný príspevok pod názvom *Slovenská republika a Slováci v Maďarsku*, ktorého autorkou je doma i v zahraničí známa odborníčka na danú problematiku. A Vilma Prívarová je opäť uvedená ako autorka rovnomennej štúdie v zborníku materiálov z konferencie, ktorý vyšiel tlačou v roku 2008. Vzhľadom na to, že ide o kompletné prevzatie celého pôvodného textu skutočnej autorky, uvedenie „novej autorky“ sa javí viac ako plagiátorstvo. Je to evidentné porušenie zákona o autorskom práve, prosto krádež tvorivej duševnej činnosti inej osoby, je to viac ako morálny škandál.

Tento príklad je uvádzaný aj preto, že Vilma Prívarová sa počas svojho pôsobenia na vládnom poste predsedníčky Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí stala známa aj exkluzívnymi služobnými cestami do zahraničia, na viacerých aj v sprievode svojich najbližších rodinných príslušníkov. Alebo, povedzme netransparentným pridelovaním štátnych dotácií smutne preslávenému poslancovi NR SR Jozefovi Rydlovi. Nie je nezaujímavé ani to, že všetky podnety na prešetrenie hospodárnosti využívania prostriedkov štátneho rozpočtu a vykonanie kontroly efektívnosti činnosti Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, boli vždy „zametené pod koberec“. Podobne bolo naložené aj s mnohými sťažnosťami na prax tohto úradu, plne dotovaného z rozpočtu Úradu vlády SR, ktoré už niekoľko rokov prichádzajú z domova i zo zahraničia.

Ak sa niektorí u nás tvária, že plagiátorstvo je len akademický prečin a preto nespadá pod právnu jurisdikciu, sú na veľkom omyle. V očiach zákona je to trestný čin, ktorý sa vo svete prísne trestá. Tomu, kto sa týmto previní, dáva zodpovednej inštitúcii alebo orgánu právo potrestať vinníkov a to aj na úrovni odobratia udeleného akademického stupňa alebo odvolanie z funkcie. Predseda vlády Slovenskej republiky Róbert Fico neraz vyhlásil, že keď niekto z vládnej administratívy vážne pochybí, nemá problémy takýto prípad radikálne riešiť. Bude to platiť aj v tomto prípade?

Claude Baláž
bývalý splnomocnenec vlády pre zahraničných Slovákov